

Høringsnotat for region Namdalen – skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur

Innledning

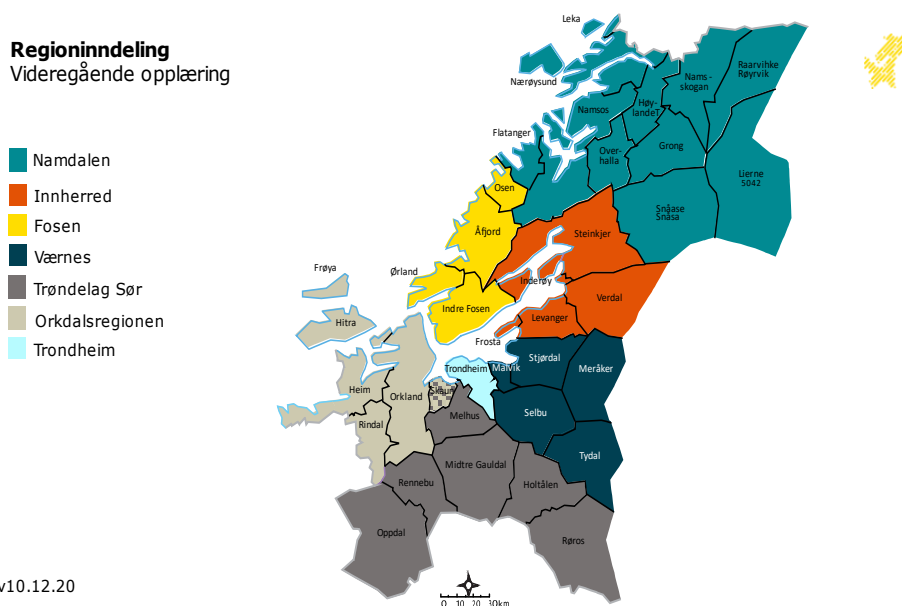
Høringsnotatet består av en fellesdel med problemstillinger som er gyldige for hele fylket, og én del for den enkelte region som gjelder dimensjonering, lokalisering og organisering av opplæringen i den aktuelle regionen. Dette notatet omhandler regionen Namdalen.

Notatet består av fire deler:

1. Gjennomgang av rammebetingelsene for utformingen av opplæringstilbudet i regionen.
2. Innspill fra kompetanseforum eller tilsvarende om kompetansebehovet i regionen.
3. Beskrivelse av prosessen forut for utarbeidelsen av notatet, og hvilke prosesser som gjenstår fram mot endelig politisk vedtak i desember 2023 og gjennomføringen av vedtakene i 2024 og årene framover.
4. Fylkesdirektørens alternative forslag til framtidig tilbudsstruktur i regionen, og spørsmål spisset i forhold til regionen.

Illustrasjonen nedenfor viser regioninndelingen for videregående opplæring i Trøndelag. Kommunene som inngår i Namdalsregionen er markert med grønt.

Figur 1

Spørsmål til høringsinstansen

Med grunnlag i regiondelen av høringsdokumentene stiller fylkesdirektøren følgende spørsmål:

- a) Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?
- b) Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

- c) Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?
- d) Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?
- e) Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?
- f) Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)
- g) Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Det er ikke obligatorisk å svare på alle spørsmålene – høringsinstansene vurderer selv hvilke punkter/tematikker som er mest relevant for eget arbeid. Vi gjør oppmerksom på at ikke alle spørsmålene er relevante for alle regioner.

Rammebetingelser og målsettinger for utarbeidelsen av opplæringstilbud

Målsettingene og rammebetingelsene er oppsummert i figur 2 nedenfor.

Tilbudsplanleggingen har fire mål:

- Arbeidslivets kompetansebehov
- Faglig og sosial utvikling
- Forutsigbarhet i regionen
- Regionalt inntak

Målsettinger for tilbudsplanleggingen er plassert i midten av figuren nedenfor, og forklaringen av målsettingene står i tekstboksen nedenfor hver målsetting.

Figur 2: Målsettinger og rammebetingelser for tilbudsplanleggingen

Tilbudet og målsettingene for tilbudet er utformet ut fra fire rammebetingelser, se teksten som rammer inn målene for tilbudsplanleggingen i figur 2.

De fire rammebetingelsene er:

- Økonomi (midler til drift og investeringer)
- Politikk (vedtak, mål og prinsipper for tilbudsplanlegging, ambisjoner)
- Regelverk (primært opplæringsloven)
- Demografi (befolkningsutvikling)

Vi skal nå gå gjennom rammebetingelser for Namdalen. Det som er skrevet generelt for Trøndelag gjelder også for Namdalen.

Regelverk

Ny opplæringslov trer i kraft 1. august 2024. Den viktigste endringen gjelder rett til opplæring fram til den er fullført og bestått. Det åpnes for at ungdom skal kunne gjøre omvalg flere ganger enn i dag, men de må innen de er fylt 19 år velge hvilken utdanning de vil fullføre. Fylkeskommunen skal ifølge § 5-3 i ny opplæringslov kunne legge stor vekt på hvilken kompetanse samfunnet trenger når tilbudet planlegges. Prinsippene for tilbudsplanlegging i Trøndelag vurderes å være tilrettelagt i henhold til dette handlingsrommet.

Når det gjelder videregående opplæring for voksne, gir den nye opplæringsloven flere nye rettigheter som får konsekvenser for tilbudsplanleggingen. De viktigste endringene er:

- Fylkeskommunen skal legge stor vekt på hvilken kompetanse samfunnet trenger når tilbudet planlegges.
- Flere vil ha rett til videregående opplæring for voksne, ved at man fra 19 år kan velge å søke voksenopplæring.
- Yrkesfaglig rekvalifisering. De som har oppnådd studiekompetanse eller yrkeskompetanse, vil ha rett til videregående opplæring fram mot en ny yrkesfaglig sluttkompetanse.
- Voksne skal søke på tre sluttkompetanser, og vil ha rett til å komme inn på en av de tre.
- Rett til opplæring fram til den er fullført og bestått.
- Rett til lære plass.

Økonomi og drift

Tabell 1: Tildeling av midler til videregående opplæring for ungdommer i Namdalen

Region	Skole / Antall kapasitetsplasser	Plantall - sum			Aktivitetsbasert		Ramme 2023
		ST	YF	Totalt	Elevsatser	Utjevningstildeling	
Namdalen	Grong videregående skole	93	177	270	28388	5193	49610
Namdalen	Olav Duun videregående skole	344	302	646	66142	7077	90776
Namdalen	Ytre Namdal videregående skole	85	190	275	31015	4651	46249
	Sum Namdalen	522	669	1 191	125545	16921	186635

Den økonomiske situasjonen gjør at Trøndelag fylkeskommune må ta ned driftsnivået og investeringsnivået sammenlignet med tidligere innenfor alle sektorer. For utdanningssektoren må nivået på den årlige drifta tas ned med mellom 150 og 160 millioner kroner fram mot 2026, og ytterligere ned med et betydelig antall millioner kroner fra 2027.

Økonomi og drift for videregående opplæring for voksne

Fra skoleåret 2023-2024 innføres ny modell for videregående opplæring for voksne. Rollene koordineringsskole og samarbeidsskole fases ut og en rekke oppgaver sentraliseres. Dette gjelder blant annet inntak, realkompetansevurdering og tilbudsplanlegging. Planlegging av tilbud skal ses i tett sammenheng med ungdomsopplæringen. Forslag til prinsipper for tilbudsplanlegging for voksne

er gjengitt i fellesdelen av høringsnotatet under kapitlet «Videregående opplæring for voksne». Ny ressursfordeling for videregående opplæring for voksne er under utarbeidelse for å ivareta disse endringene.

Tabellen nedenfor viser tildeling av midler til videregående opplæring for voksne i regionen. Tildelingen er delt opp i hva som er gitt av fylkeskommunale midler og statlige midler fylkeskommunen har fått til disposisjon i satsingen Utdanningsløftet. Midlene i Utdanningsløftet er midlertidige.

Tabell 2: Tildeling av midler til videregående opplæring for voksne i Namdalen

	2021-2022		2022-2023		2023-2024	
	Beløp	Antall deltakere	Beløp	Antall deltakere	Beløp	Antall deltakere
Namdalen	8 005 000	139	5 817 700	176	6 573 100	134
Fylkeskommunale	5 825 000		3 564 600		4 346 800	
Utdanningsløftet	2 180 000		2 253 100		2 226 300	

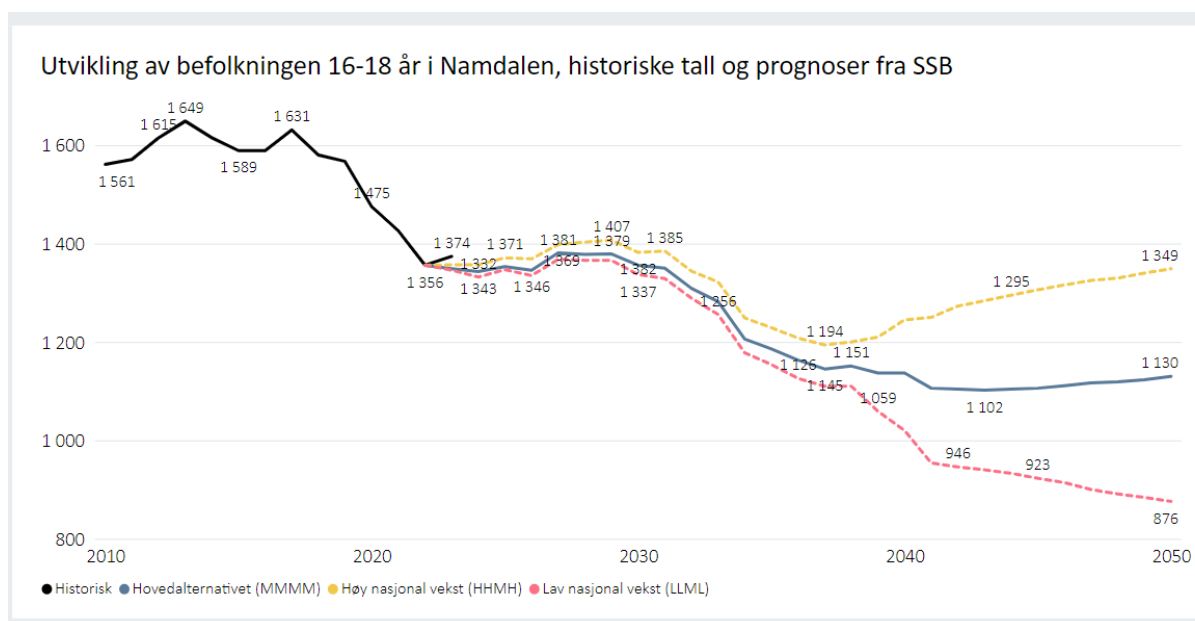
Investeringer

- Olav Duun videregående skole er vedtatt bygget om/samløkalisert med kommunale aktiviteter

Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling i Namdalen

Figur 3: Utvikling av befolkningen 16-18 år i Namdalen, historiske tall og prognoser fra SSB

Kilde: [Trøndelag i tall](#)

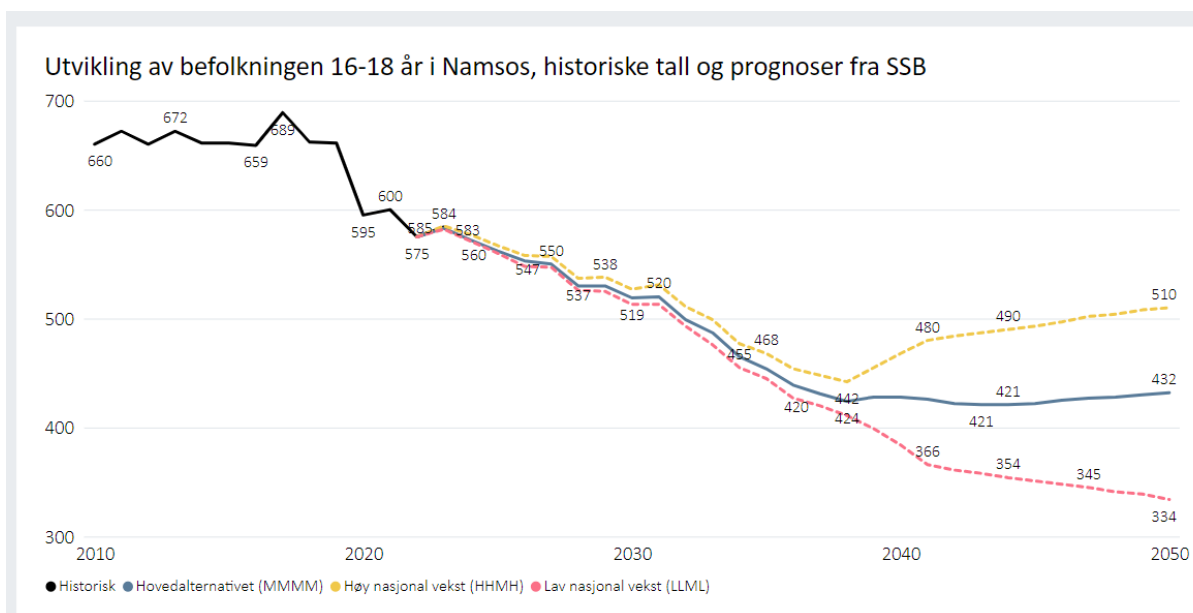
Namdalen består av kommunene Flatanger, Grong, Høylandet, Leka, Lierne, Namsos, Namsskogan, Nærøysund, Osen, Overhalla, Røyrvik og Snåsa i statistikken ovenfor og i inndelingen av Trøndelag i regioner for planlegging av det videregående opplæringstilbudet, jf. figur 1 ovenfor.

Det har vært en nedgang i antall 16-18-åringer i Namdalen fra 2010 av. Enkelte årskull bryter trenden, men nedgangen fortsetter fram mot 2040. Prognosene fram mot 2039 er basert på fødte barn. Det er kun mindre forskjeller i de tre prognosealternativene fram mot 2039. I 2039 slår forutsetningen om økt antall fødsler inn i prognosene, og det gir store utslag for utviklingen i de tre alternativene. Antall 16-18-åringer går ned fra rundt 1343 i 2023 til rundt 1137 i 2040. Dette tilsvarer en nedgang på rundt 200 ungdommer.

For 2022 og 2023 ligger faktisk elevtall over prognosene, og det skyldes flyktingestrømmen fra Ukraina. Det er grunn til å anta at antallet flyktninger vil gå ned betydelig fram mot 2030.

Befolkningsutvikling i Namsos

Figur 4: Utvikling av befolkningen 16-18 år i Namsos, historiske tall og prognoser fra SSB

Kilde: [Trøndelag i tall](#)

Antall 16-18-åringer i Namsos hadde sin topp rundt 2017, og har gått ned siden. I 2030 er antallet 16-18-åringer nede i 519. Det faller videre, og vil være under 500 i 2032. Fram mot 2038 er antallet 16-18-åringer nede i 424.

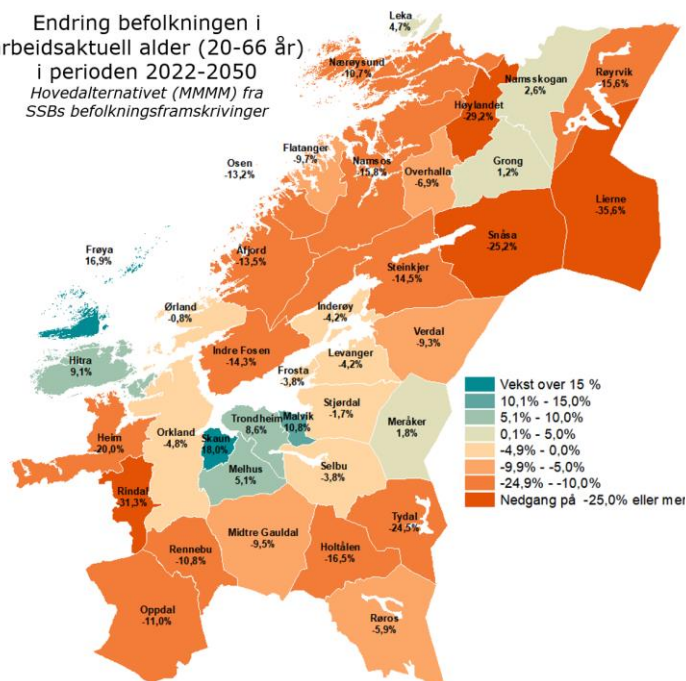
Arbeidsstyrke og utdanningsnivå

Figur 5: Endring i arbeidsstyrken

Figuren nedenfor viser utviklingen i antall 20-66-åringer i Trøndelag fra 2022 til 2050. Det er aldersgruppen 20-66 som utgjør størstedelen av arbeidsstyrken. I kartet nedenfor er vekst markert med grønt og nedgang med gult og rødt for hver kommune. Jo mørkere grønn farge kommunen har, jo større vekst i arbeidsstyrken. Jo rødere farge kommunen har, desto større er nedgangen. I kartet er endringen i arbeidsstyrken angitt med prosent.

Endring befolkningen i arbeidsaktuell alder (20-66 år) i perioden 2022-2050
Hovedalternativet (MMMM) fra SSBs befolkningsframskrivinger

- Aldersgruppen 20-66 år er den delen av befolkningen som utgjør den største delen av arbeidsstyrken. Personer under 20 år og over 66 år deltar også i arbeidsmarkedet, men i mye mindre grad.
- I perioden 2022-2050 vil antall personer i arbeidsaktuell alder (20-66 år) i Trøndelag øke med kun 4 181 eller 1,4 % i følge *Hovedalternativet (MMMM)*
- For Trøndelag utenfor Trondheim vil denne gruppen bli redusert med 7 677 personer eller - 5,0 %
- Vil gi større press utnyttelse av eksisterende arbeidskraftsressurser

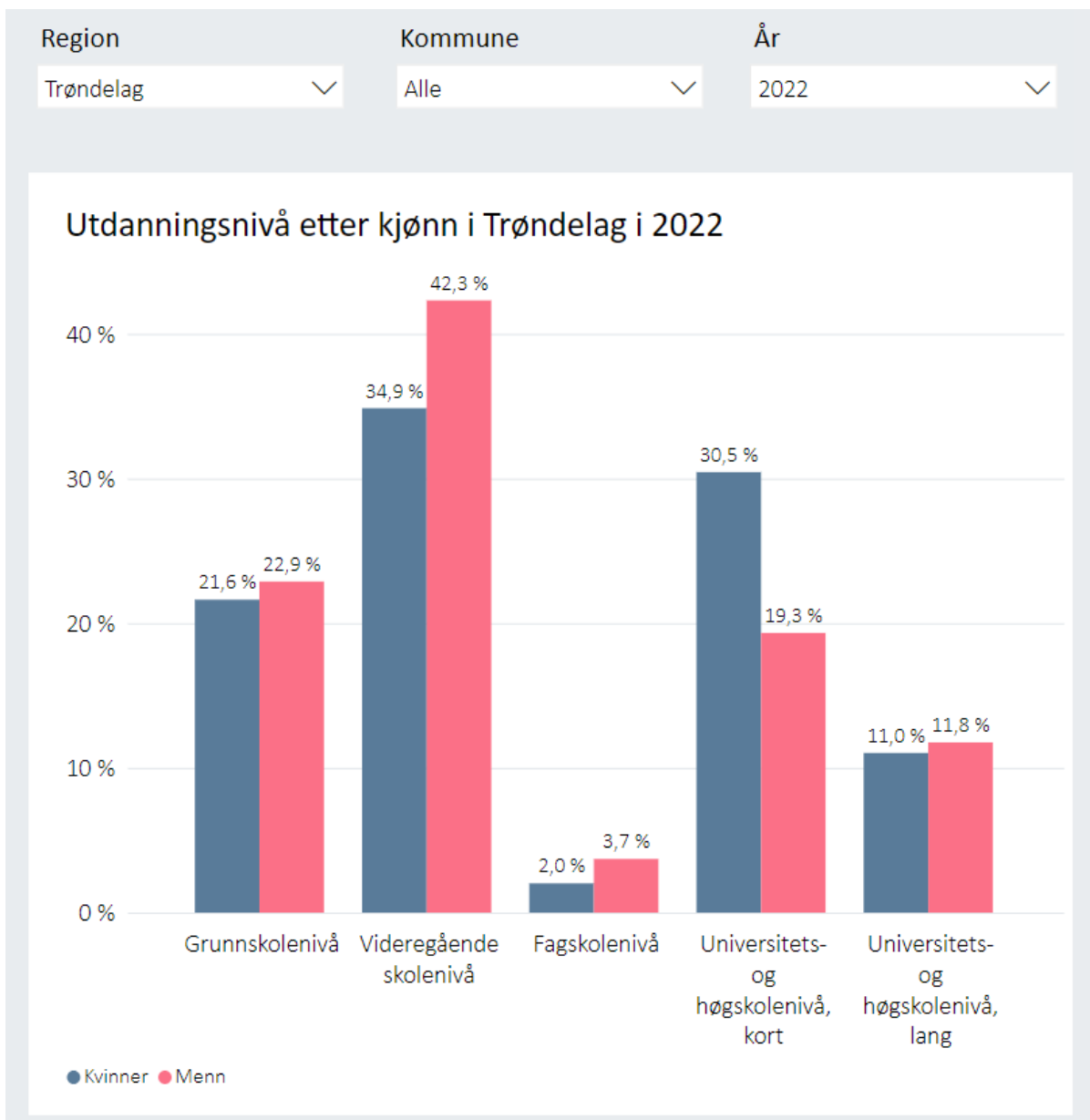
Kilde: SSB 2022 – hovedalternativet

I Trøndelag utenfor Trondheim faller arbeidsstyrken med fem prosent fram mot 2050. Kommunene i Namdalen ligger både over og under snittet for nedgang utenfor Trondheim. Namsskogan, Grong og Leka har en økning i arbeidsstyrken. De øvrige kommunene har en dramatisk nedgang.

Utviklingen i arbeidsstyrken tilsier at det blir stadig viktigere å få med hele laget og prioritere hvilke opplæringstiltak som skal igangsettes samt dimensjoneringen av disse.

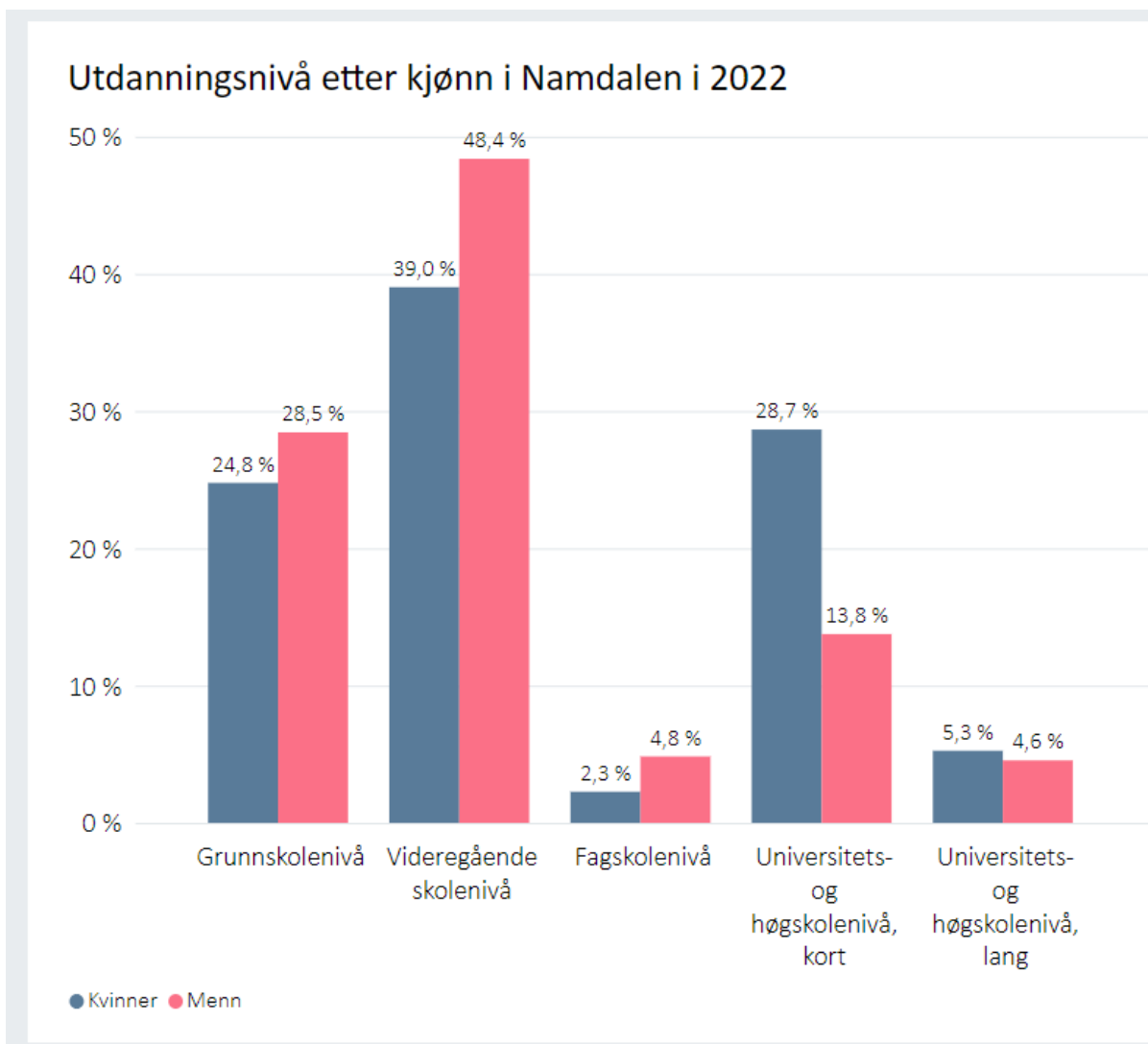
Figur 6: Høyeste utdanningsnivå for befolkningen i Trøndelag (over 16 år)

Figuren viser hvor stor andel av befolkningen i Trøndelag som har de ulike utdanningsnivåene som sin høyeste utdanning. For å ha en utdanning som sitt høyeste utdanningsnivå må den være fullført og bestått. Tallene for Trøndelag skjuler til dels store regionale ulikheter.

Kilde: [Trøndelag i tall](#)

Figur 7: Høyeste utdanningsnivå for befolkningen i Namdalen

[Kilde: Trøndelag i tall](#)

Namdalen har en høyere andel av befolkningen som har grunnskole som høyeste utdanningsnivå, ca. 3-6 prosentpoeng over snittet for Trøndelag. Det er menn som utgjør den høyeste andelen innbyggere med grunnskole som høyeste utdanningsnivå. Namdalen har også en høyere andel som har videregående opplæring som høyeste utdanningsnivå, ca. 5 til 6 prosentpoeng over snittet. Namdalen har en betydelig lavere andel som har lang universitetsutdanning, ca. 5 prosentpoeng under snittet.

Det er interessant å gå nærmere inn på tallene i de regioner hvor andelen med grunnskole som høyeste utdanningsnivå er høy. Her vil det sannsynligvis kunne være behov for å styrke informasjonen om, og tilgjengeligheten på videregående opplæring for voksne. For å finne ut mer om potensialet i regionen må vi blant annet se nærmere på gruppens alderssammensetning og om de er utenfor/delvis utenfor arbeidslivet. Dette vil vi kunne gjøre i samhandling med NAV i Trøndelag.

Tilgang på læreplasser

Tabell 3: Tilgang på læreplasser i regionen sett opp mot elever på videregående trinn

Namdalen	Ungdommer og voksne			Behov for lærlinger (innmeldt)				Avvik plasttall 23 sett opp mot behov
	Sum Ungdommer og voksne 2023-2024	Voksne skoleåret 2023-2024 - plasser på Vg2	Skoleåret 2023- 2024 - plasser på Vg2 - ungdommer	2023	2024	2025	2026	
Utdanningsprogram								
Bygg- og anleggsteknikk	53		53	88	88	88	88	-35
Elektro og datateknologi	34		34	48	48	48	13	-5
Frisør,blomst,int,eksp.design	0		0	4	3	4	3	-4
Helse- og oppvekstfag	107	21	86	59	63	70	72	41
Håndverk, design, produktutv.	0		0	0	0	0	0	0
IT og medieproduksjon	8		8	5	4	9	9	1
Naturbruk	65		65	3	3	3	3	62
Restaurant- og matfag	13	7	6	10	10	10	8	4
Salg, service og reiseliv	12		12	14	14	15	14	-2
Teknologi- og industrifag	43		43	56	52	56	52	-11
	335	28	307	287	285	303	262	51

Merknader til innrapporteringen: I utdanningsprogrammet naturbruk har skolene et regionalt ansvar for å utdanne fagarbeidere. Innrapportering av læreplasser i naturbruk er underrapportert, da vi mangler tall fra Opplæringskontoret for fiskerifag nord i Trøndelag SA.

Helhetlig tilbudsplanlegging og tilbudsprinsipper

Målene for organiseringen av kompetanseproduksjonen i Trøndelag ble vedtatt i fylkestings sak [56/21](#). Disse målene er førende for arbeidet med utviklingen av de operasjonelle tilbudsprinsippene. I fylkestings sak [122/21](#) ble tilbudsprinsippene for ungdomsopplæringen vedtatt. I sak til Hovedutvalg for utdanning [32/23](#) ble prinsippene for høyere yrkesfaglig utdanning for 2024 vedtatt. Tilbudsprinsipper for voksenopplæring foreslås justert i denne hørings saken, se fellesdelen av høringsdokumentet.

De operasjonelle tilbudsprinsippene for ungdomsopplæringen er kategorisert ut fra avstander mellom videregående skoler i regionen. For Namdalsregionen gjelder følgende prinsipper:

B. Regioner med store avstander mellom skolene

- Skolene fordeler Vg2 mellom seg og elevene forventes å flytte mellom skolene på Vg1 og Vg2.
- BYF – modeller benyttes for å slutføre opplæringen på Vg2 og Vg3 -nivå der det ikke lar seg gjøre å følge hovedmodellen.

Politiske vedtak som gjelder Namdalen

- I fylkestings sak [42/22](#) ble det vedtatt at utvikling av et helhetlig anlegg for Olav Duun videregående skole skulle gjennomføres med basis i en kapasitet på 705 elevplasser.
- I fylkestings sak [11/22](#) ble det vedtatt å ivareta distriktsprofilen ved å øke grunntilskuddet til 12 videregående skoler i Trøndelag.

Prosess for arbeidet med skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur – region Namdalen

Dato/periode	Aktivitet	Tema
Høsten 2022	Kommunedialogen med ordførerne	Varsel om oppstart av arbeidet, rammebetingelser
2. mars 2023	Oppstartsmøte ved Olav Duun vgs.	Byggeprosjekt, utkast til prosess for tilbudsplanlegging
11. mai 2023	Felles skoleutvalg – Namdalen	Tilbudsstruktur i Namdalen
24. mai 2023	Orienteringssak til Hovedutvalg for utdanning om Olav Duun vgs.	Byggeprosjekt og tilbudsplanlegging

21. september 2023	Møte i Namdal Kompetanseforum	Videregående opplæring, skolebruksplan og tilbud ved de videregående skolene i Namdalen
3. oktober 2023	Felles skoleutvalg – Namdalen	Høring om skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur

Den videre politiske prosessen er beskrevet i fellesdelen av høringsnotatet.

Veien videre i arbeidet med å dekke kompetansebehov

Arbeidet med helhetlig tilbudsplanlegging er en kontinuerlig prosess som ikke avsluttes etter denne høringsaken. Prosessen består av følgende trinn i en 1-2-årlig syklus:

- Kunnskapsgrunnlag om regionene og fylket
- ↓
- Kompetansebehov i regionen
- ↓
- Samordnet «bestilling» av kompetanse fra regionen
 - Videregående opplæring (Voksne og ungdommer)
 - Høyere yrkesfaglig utdanning (HYU)
 - Universitet/høgskole
- ↓
- Tjenesteproduksjon – valg av metode for å utvikle kompetanse
 - Skole, lærlingeordningen, nettskole m.m.
- Tilbakemelding til/dialog med regionene knyttet til leveranse av kompetanse
 - Opplæringsbehov dekket?
 - Behov for karriereveiledning i forhold til søkeres valg?
 - Andre tiltak for å oppnå bedre balanse?

Trøndelag fylkeskommune samarbeider bredt både internt og med eksterne aktører for å fremskaffe et best mulig kunnskapsgrunnlag for tilbudsplanleggingen. Her inngår kunnskap som gjelder både hele fylket og de enkelte regioner, og det tas hensyn til nasjonale behov. Videre innhentes det innspill fra regionene angående kompetansebehov. Både kunnskapsgrunnlaget og dialogen med regionene danner grunnlaget for at regionene melder inn en samordnet «bestilling» av kompetanse til fylkeskommunen, hvor man ser de ulike utdanningsnivåene og -typene under ett. Gjennom høringsak foreslår fylkesdirektøren hvordan tjenesteproduksjonen skal se ut, og tilbudsstrukturen vedtas politisk etter at høringsprosessen er avsluttet. I neste omgang vil en dialog med regionene kunne avdekke om utdanningstilbudet er balansert med tanke på kompetansebehov.

Innspill fra Kompetanseforum Namdalen

I kommunedialogen våren 2023 kom det ønske om å sette av ressurser til opplæring i fag utenom hovedmodellen (2 år i skole og 2 år i bedrift). Det var primært tenkt på voksne, men også ungdommer som ønsker å utdanne seg i små, men viktige fag.

Skolene har gjennomført en kompetansekartlegging som vil bli behandlet den 3. oktober i felles skoleutvalg.

Alternative forslag

Fylkestinget har vedtatt i sak [115/21](#) at dagens skolestruktur skal videreføres i fylkestingsperioden 2019-2023. Det nye fylkestinget må vedta sin strategi for skolestruktur i fylkestingsperioden 2023-2027. Fylkesdirektøren har forstått det slik at essensen i vedtaket i sak 115/21 er opprettholdelse av opplæringsaktivitet på dagens skolesteder for å ha nærhet til opplæringstjenester.

Det er utarbeidet et alternativ for regionen der skoler er foreslått organisatorisk sammenslått, dvs. én skole med to skolesteder. Det er også utarbeidet et alternativ med videreføring av dagens skoler, men med redusert tilbudsbredde/volum.

Organisatorisk sammenslåing av skoler

Organisatorisk sammenslåing innebærer at to skoler blir slått sammen til én skole, men at skoledriften videreføres på begge skolestedene.

Konsekvensene av sammenslåingen er hovedsakelig følgende:

- Det er én rektor som planlegger organisering av opplæringen, bruk av lokaler og utstyr og bruken av penger. Det gir muligheter til å heve kvalitetene på opplæringen og opprettholde en større tjenesteproduksjon.
 - Det er mulig å vri ressursbruken fra administrasjon til tjenesteproduksjon.
 - Muligheter for å slå sammen grupper i fellesfag og programfag kan frigi ressurser til utvidelse av tilbudet.
- Kommuner og arbeidsliv i kommunene forholder seg til ett kontaktpunkt for å planlegge og utvikle opplæringstilbud og samarbeid.
- Det å drifte en organisasjon med to arbeidssteder har sine utfordringer, men er ikke uvanlig i arbeidslivet.
- Fram til arbeidsdelingen (fordeling av tilbud) mellom skolene er sluttført kan det være utfordrende for søkerne å ikke vite hvilket skolested de skal gå på.

Opprettholde dagens organisering av skolene, med en sterkere reduksjon av opplæringstilbudet

En opprettholdelse av dagens organisering vil sikre at rektor beholder nærheten til sine ansatte og oversikten over den daglige driften. Man unngår utfordringer knyttet til å ha to arbeidssteder, som for eksempel administrativt dobbeltarbeid. Arbeidslivet må på sin side forholde seg til to skoleenheter i utviklingsoppgaver og samarbeid.

Utdanningssektoren må imidlertid redusere ramma betydelig fram mot 2026 og 2027, som beskrevet over og i fellesdelen av høringsnotatet. Kravet om innsparing blir ikke redusert av at skolene videreføres som i dag. En videreføring av dagens organisering vil medføre at tilbudet må reduseres ytterligere. Dette fordi det ikke vil bli mulig å ta ut gevinstene som ligger i samkjøring av grupper i fellesfag og programfag samt administrasjon, jf. modell for organisatorisk sammenslåing.

Forslag og begrunnelse for endringer i tilbudsstrukturen i Namdalen for ungdommer og voksne

I vedlegg 1 finner dere tilbudet for 2023-2024. Det er denne tilbudsstrukturen som er utgangspunktet for de forslåtte endringene.

I forslagene er det to ulike tidsperspektiver. Tilbudet på lang sikt tar 2-3 skoleår å realisere, dette finner dere i vedlegg 3. Drøftingene starter med dette perspektivet.

I vedlegg 2 finner dere endringene som foretas fra skoleåret 2024-2025. Dette angir første steget i prosessen for å komme fram til en ny tilbudsstruktur.

I. Hvilke tilbud bør samles i Namdalen?

A. Det langsiktige perspektivet fram mot 2025-2026

Yrkesfaglige utdanningsprogrammer

Ut fra tilbudsprinsippene for regionen Namdalen er det primært på videregående trinn 2 at tilbud kan vurderes samordnet. I regionen betyr det at tilbudene på Vg2 Helse- og oppvekstfag, Vg2 Elenergi og ekom og Vg2 Tømrer kan samlokaliseres. Samlokaliseres tilbudene på Vg2 Tømrer vil både Ytre

Namdalen videregående skole og Grong videregående skole stå uten et Vg2-tilbud for sine elever. Dette er imidlertid mulig å gjennomføre, og vil bidra til at alle tilbudene på Vg2 Byggfag ved Olav Duun videregående skole fylles opp uten behov for videre utbygging. Det samme vil være tilfelle for en samordning på Vg2 Elenergi og ekom. Det å gjennomføre begge samlokaliseringene vil svekke Grong betydelig og er ikke å anbefale, men en av dem bør vurderes. Det er grunn til å anta at manglende Vg2 vil gi reduserte søkertall til Vg1, og tilbudet kan av den grunn falle bort over tid.

Høringsinstansene bes om tilbakemelding på hvilken samlokalisering de anbefaler – byggfag eller elenergi og ekom. Det gjelder primært mellom Olav Duun videregående skole og Grong videregående skole. Ytre Namdal videregående skole ligger så vidt langt unna Olav Duun videregående skole at det ikke er naturlig å anbefale en samordning her.

For helse- og oppvekstfagene vil en samordning medføre et behov for å opprette flere klasser ved Olav Duun videregående skole. Det vil svekke tilbudet ved de to andre skolene vesentlig.

De studieforberedende utdanningsprogrammene

Musikk, dans og drama med fordypning musikk er blant de dyre tilbudene som er foreslått redusert for å nå innsparingskravene i økonomiplanen. Det vil ikke være økonomisk bærekraftig å beholde dans når musikk fases ut. De to opplæringsløpene musikk og dans fases ut over en treårs periode.

Tilbudet innenfor studiespesialisering økes med to paralleller ved Olav Duun videregående skole. Konkurransen om å bli tatt inn på både dans og musikk vil bli skjerpet ved at tilbudene samles på færre skoler og med redusert kapasitet. De fleste søkerne vil derfor få et tilbud på et av de øvrige studieforberedende utdanningsprogrammene i regionen.

Ytre Namdal videregående skole ligger så vidt langt unna at en samordning av tilbudet innen studiespesialisering med tilbudet ved Olav Duun videregående skole, vil medføre en vesentlig økning av antall borteboere og ville svekke grunnlaget for skolen. Det ville også medført en økt utbygging av Olav Duun videregående skole, som igjen ville gitt økt rente- og avdragsbelastning. Fylkesdirektøren ønsker derfor ikke å gå videre med dette samordningsalternativet.

Olav Duun videregående skole og Grong videregående skole ligger så vidt nærme hverandre at en samordning av tilbudet innenfor studiespesialisering og idrettsfag er en mulighet. De to skolene deler delvis inntaksområde. En samordning av tilbudet ville ha svekket grunnlaget for Grong videregående skole betydelig. Det ville også medført en økt utbygging av Olav Duun videregående skole, som igjen ville gitt økt rente- og avdragsbelastning. Fylkesdirektøren ønsker derfor ikke å gå videre med dette alternativet.

B. Gjennomføring av tilbudsomleggingen/det korte perspektivet

Nedjusteringen av det yrkesfaglige tilbudet tas i justerings-saken 2024.

Endringer i 2024-2025

- Olav Duun videregående skole
 - Utfasing av musikk, dans og drama med fordypning musikk (Vg1)
 - Utfasing av musikk, dans og drama med fordypning dans (Vg1)

Endringer i 2025-2026

- Kompetanseforum og skolene samarbeider om bruken av 15 plasser satt av til tiltak for enkeltpersoner
- Utfasing av Vg2 Musikk ved Olav Duun vgs.

- Utfasing av Vg2 Dans ved Olav Duun vgs.

C. Andre omlegginger

For å gi muligheten for å tilby opplæringsløp som ikke finnes i regionen, settes det av 15 plasser til alternative opplæringsløp. Kompetanseforum kommer med forslag til prioritering basert på lokale vurderinger med inntil 3 elever per opplæringsløp. Ordningen foreslås innført fra skoleåret 2025-2026. Det tar tid å få på plass forpliktende avtaler mellom arbeidsliv og skoler om gjennomføringen av opplæringen. Partene må forplikte seg til å gjennomføre hele opplæringsløpet for ungdommene/de voksne som deltar i opplæringsløpet. Ungdommene og de voksne skal involveres i utformingen av opplæringstilbudet.

Omlegging av inntaksområdet for Olav Duun videregående skole. I fylkesutvalgssak [42/23](#) gikk et samlet fylkesutvalg inn for at ungdommer fra Namdalseid skal ha muligheten til å velge mellom Olav Duun videregående skole og Steinkjer videregående skole som nærscole. Det vises til høring om inntaksordningen for Trøndelag som sendes ut medio september 2023.

Fastsettelse av størrelsen på og tilbudet ved Olav Duun videregående skole knyttet til det planlagte byggeprosjektet. Den nye skolen vil være ferdig høsten 2026/2027, og faller derfor utenfor tilbudsplanleggingen for de øvrige skolene og tilbudene omtalt i dette notatet. Det behandles som en særskilt problemstilling.

I vedlegg 4 er det to forslag til tilbudsstruktur i ny skole basert på henholdsvis 600 og 550 elevplasser. Det vises til vurderingene i hovedutvalgsak [45/23](#). Det er perspektivet om hvilket år vi bygger skolen for som er avgjørende for størrelsen på skolen. Dersom vi bygger skolen for 600 elever, så vil den være for stor mellom 2030 og 2033. Tidspunktet avhenger av hvor stor andel av elevene fra Namdalseid som drar til Steinkjer og hvor dyktige vi er til å benytte reservekapasiteten ved Grong videregående skole. Det er grunn til å anta at det inntreer nærmere 2030 enn 2033. Dersom vi bygger skolen for 550 elever, vil den være for stor mellom 2033 og 2035. Vi legger ikke til grunn at skolebygninger skal dimensjoneres for de årene med de høyeste elevtallene. For disse årene må vi finne andre praktiske løsninger for å få plass til elevene.

De tre årene fra 2027 til 2030 vil det være knapt med plass i både 600- og 550-alternativet. Ved 550-alternativet vil perioden med knapphet på plass utvides. Skolebygg skal stå i minst 30 år. I det perspektivet bør utbyggingen være nøysom. I SSBs prognose for 2022 er det lagt til grunn økt fruktbarhet, og selv da fortsetter nedgangen i antall 16 til 18-åringer etter 2038 som er siste året som er basert på fødte barn.

I tillegg til ungdomsopplæringen må det tas hensyn til voksenopplæring, da det er relativt langt til nærmeste skole. Voksenopplæring ved skolen har meldt inn behov for to klasserom med plass til 30 elever. Det behovet er basert på dagens voksenopplæringsmodell og opplæringslov.

Ny opplæringslov gir rett til opplæring til flere enn i dag, men det innføres nye læreplaner for voksne som trolig vil redusere opplæringsbehovet i skole. I den nasjonalt initierte forsøksordningen i Trøndelag har de voksne hatt ca. én dag i skole og resten av opplæringen i bedrift. Det reduserer behovet for plass betydelig. Voksenopplæringen i Trøndelag er omorganisert, slik at Olav Duun videregående skole ikke lengre vil ha et hovedansvar for voksenopplæringen i Namdalen. Alle skolene skal ha et utvidet ansvar.

Olav Duun videregående skole har hatt en betydelig elevtallsnedgang siden 2010, men tilbudet har ikke vært justert tilstrekkelig i forhold til nedgangen. Skolen har utfordringer med oppfylling av klasser

og økonomi. Dette til tross for at skolen ble flyttet ned en skolekategori (jf. ressursfordelingsmodellen), og med det tilført ekstra midler. Skolen har også fått tilført ekstra midler fra tilbudsreserven/fondsmidler. I sum gir dette behovet for større tilbudsendringer ved skolen.

II. Samorganisering av skoler

Det er ikke forslag om samorganisering av skoler i denne regionen.

III. Tiltak for å nå innsparingskrav

Reduksjon av tilbudet på spisset toppidrett

- Det er ikke aktuelt for denne regionen da ingen av skolene har eller har hatt spisset toppidrett

Reduksjon av yrkesfaglige tilbud

- Avklares etter hørings svarene

Musikk, dans og drama

- Utfasing av musikk, dans og drama fordypning musikk

Andre justeringer

Forslag og begrunnelse for tilbudsstrukturen i Namdalen for voksne

I videregående opplæring for voksne skal opplæringstilbudet tilpasses den voksnes livssituasjon. Eksempel på tilpasning er komprimert opplæringstid, kveldsundervisning og fjernundervisning. Det betyr ikke at tilbudet skal passe hver enkelt, men at tilbudet er lagt til rette for at deltakere i ulike livssituasjoner kan benytte seg av tilbudet.

I planleggingen av opplæringstilbudet for voksne er det forsøkt tatt høyde for de som er tatt inn etter dagens lovverk, og hensynet til endringene i nytt lovverk. For å imøtekomme ny lov og forskrift vil det være nødvendig med justeringer over tid, for å treffe kompetansebehovet bedre. I oversikten nedenfor framgår planlagte opplæringstilbud for voksne i regionen. I tillegg er det planlagt noen fylkestilbud. Skoler med fylkestilbud vil ha ansvar for deltakere fra hele fylket.

I fag der det ikke er fylkestilbud eller regionale tilbud vil det være aktuelt å samorganisere med ordinært tilbud. Det vil da være behov for å tilpasse timeplanen til dette. Eksempelvis kan det være hensiktsmessig å planlegge programfagopplæringen periodevis, slik at voksne får mest mulig fulle/få dager med opplæring. Mange voksne har behov for å stå i jobb parallelt med opplæringen, og har også omsorgsoppgaver som skal ivaretas.

Når søkertallene er på plass, vil det foretas en justering av planlagt tilbud der det er behov. Det kan også bety at det er behov for å opprette tilbud som ikke er nevnt i høringen.

I hoveddelen er det nevnt innføring av modulstrukturert fag- og yrkesopplæring (MFY). Trøndelag innfører de nye læreplanene etappevis, og starter med 4 utvalgte lærefag. I utvelgelsen av fag er erfaringer fra forsøket lagt til grunn. For høsten 2024 tilbys helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget. Helsearbeiderfaget har erfaringsmessig en større søkermasse, og vil derfor planlegges i alle regioner. Erfaringer fra MFY-forsøket viser at salgsfaget egner seg godt som et nettbasert tilbud, på grunn av fagets egenart. Søkermassen er spredt i hele fylket, og det er få søkere. Kokkfaget krever tilgang til egnede lokaler, og bør legges til en skole som får ansvar for deltakere fra et større geografisk område. Betongfaget er en oppfølging av politisk vedtak (sak [65/22](#) i Hovedutvalg

for utdanning), og er planlagt som et digitalt tilbud. Fylkeskommunen jobber med plan for overgangsordninger fra ordinær læreplan til de nye læreplanene.

Videregående opplæring for voksne – regiontilbud

Bakgrunn for planlagte tilbud er foreslåtte prinsipper i hoveddelen av høringsnotatet.

Forslag egne grupper for voksne skoleåret 2024-2025

- Olav Duun vgs.
 - Vg1 Helse- og oppvekstfag
 - Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag
 - Vg2 Ambulanséfag
 - Helsearbeiderfag (MFY-læreplan)
 - Vg1 Teknologi- og industrifag
 - Vg2 Kjøretøy
 - Påbygging til generell studiekompetanse

- Ytre Namdal vgs.
 - Ingen egne grupper/samkjøring med ungdom ved behov

- Grong vgs.
 - Ingen egne grupper/samkjøring med ungdom ved behov

Helsearbeiderfag (MFY-læreplan) blir et sentralt voksenopplæringstilbud i regionen, siden en stor andel av søkerne har dette som ønsket sluttkompetanse. Det er ønskelig at én skole i regionen har opplæringsansvar. Olav Duun vgs. vurderes som egnet, med bakgrunn i fagmiljø og lokasjon.

Fellesfag for voksne som går yrkesfag

Når det gjelder fellesfag, er det flere løsninger:

- Skolen som tilbyr programfag, har også ansvar for fellesfagene
- To eller flere skoler i regionen samarbeider om fellesfag for å fylle opp større grupper med fellesfag

I tillegg vil det være mulig å ta fellesfag gjennom nettskolen, for de deltakerne som ønsker det.

Videregående opplæring for voksne – fylkestilbud

Fylkestilbudene planlegges som fleksibel opplæring, og skal ivareta deltakere som kan bo langt fra opplæringsansvarlig skole. Se prinsipper i fellesdelen av høringsnotatet under «Alternative opplæringsarenaer, nye opplæringsformer, nettskole og samlingsbasert opplæring».

Fylkestilbud for voksne skoleåret 2024-2025:

- Nettskolen
 - Fellesfag YF (ny)
 - Påbygg til generell studiekompetanse
 - De seks studiekompetansefagene

- Helse- og oppvekstfag
 - Vg3 Tannhelse (Verdal vgs. skoleåret 2024-2025, deretter ny struktur)
 - Vg3 Apotek (TROVO)
 - Vg3 Helsesekretær (TROVO)
 - Vg2 Fotterapi og ortopediteknikk (Steinkjer vgs. 2024-2025, deretter utfases)

- Vg3 Fotterapi (Steinkjer vgs. 2024-2026, deretter utfases)
- Vg2 Ambulansesfag – syklus på annenhvert år (Olav Duun vgs.)
- Elektro og datateknologi
 - Vg1 Elektro og datateknologi (ikke avgjort)
 - Vg2 Elenergi og ekom (ikke avgjort)
 - Vg2 Elenergi og ekom (Steinkjer vgs. skoleåret 2024-2025, deretter utfases)
- Restaurant- og matfag
 - Kokkfaget MFY-læreplan (Byåsen vgs.)
- Salg, service og reiseliv
 - Salgsfaget, MFY-læreplan (TROVO)
- Bygg- og anleggsteknikk
 - Betongfag, MFY-læreplan (Charlottenlund vgs.)

Fylkestilbud skal organiseres slik at det er mulig for deltakere fra hele fylket å delta, ved at skolen skal kunne gjennomføre distribuert og samlingsbasert opplæring. Det vurderes som hensiktsmessig at én skole har dette ansvaret. Det kan være hensiktsmessig for opplæringsansvarlig skole å samarbeide med andre skoler, blant annet for å gjennomføre samlinger og for å skaffe praksisplasser til Yrkesfaglig fordypning.

Det er foreslått ett nytt tilbud i nettskolen; **Fellesfag for yrkesfag**. Fellesfag for yrkesfag er etterspurt i lengre tid.

Innen helsefagene har Olav Duun vgs. hatt et stabilt tilbud på Vg2 **Ambulansesfag**. Faget er foreslått videreført. Tilbudet settes i gang annethvert år. Dimensjonering må sees i sammenheng med lærlingebehovet i hele fylket.

Tannhelsetilbudet er lagt til Verdal vgs. med ei begrensning på kommende år. **Apotekteknikk, helsesekretær og tannhelsesekretær** er 3-årige opplæringsløp i skole. Det er tilbud med en begrenset mengde søkere som bor spredt i fylket, noe som gjør det utfordrende å dimensjonere et stedlig tilbud med nærhet til deltakerne. For å se om det er mulig å finne en modell som treffer disse utfordringene bedre, er det nedsatt ei arbeidsgruppe som vurderer å legge deler av tannhelsetilbudet på digital plattform med sterk tilknytning til praksis i klinikkene. Arbeidsgruppa skal levere sine anbefalinger i løpet av 2024, og vil legge grunnlaget for planlegginga av tilbudet fra skoleåret 2025-2026.

Fotpleie (Vg2 og Vg3) har vært tilbudt ved Steinkjer vgs. som rene voksentilbud, da det ikke eksisterer et ungdomstilbud i eget fylke. Tilbudet utfases da det er få søkere og lite meldt kompetansebehov i Trøndelag. For å opprettholde tilbudet må næringslivet melde kompetansebehov.

Elektro og datateknologi har solid søkermasse, men det er begrenset tilgang på læreplaner. Hovedtyngden søkere har behov for Vg2 Elenergi og ekom, der det er mange mulige sluttkompetanser etter Vg2. Ved andre ønskede sluttkompetanser bør man ta sikte på samorganisering med ungdomsklasser, eller alternative modeller for opplæring (1 år skole + 3 års læretid, fagbrev på jobb, osv.). For skoleåret 2023-2024 var det to fylkestilbud på Vg1 (Steinkjer vgs. og Meldal vgs.). Det foreslås at begge fylkestilbudene fases ut, og erstattes av ett fylkestilbud. Det er flere skoler som har utdanningsprogrammet på Vg1, med videre mulighet for Vg2 Elenergi og ekom. Det er ikke foreslått hvilken skole som bør ha fylkestilbudet, men høringen gir mulighet for flere skoler å vurdere om de har kapasitet til å utvikle et godt fylkestilbud innen elektrofag. Kapasitet på tilbudet vil sees i sammenheng med ungdomsopplæring, tilgang på læreplaner i fylket og innmeldt kompetansebehov.

I **Salgsfaget** vil MFY-læreplanene benyttes fra høsten 2024. Erfaringer fra forsøket har vist at faget egner seg godt som nettbasert tilbud. Det foreslås derfor et nettbasert fylkestilbud, der én skole har ansvaret for opplæring. De skolene som har vært involvert i forsøket er TROVO, Verdal vgs., Fosen vgs., Oppdal vgs. og Kyrksæterøra vgs. TROVO foreslås som ansvarlig for salgsfaget etter nye læreplaner.

Vedlegg:

1. Tilbudet for 2023-2024
2. Tilbudet for 2024-2025
3. Tilbudet for 2025-2026
4. Tilbudet og skolestørrelse 2026-2027 – Olav Duun videregående skole